

Määräys roskaantuneen kiinteistön siistimisestä sekä uhkasakon asettaminen määräyksen tehosteeksi (JL 75§)

Lupa- ja valvontalautakunta 21.08.2024 § 72
496/11.04.00/2024

Päätösehdotus

Laukaan lupa- ja valvontalautakunta päättää seuraavaa:

Koska [REDACTED] ei ole noudattanut 22.4.2024 annettua kehotusta kiinteistön [REDACTED] siistimisestä eikä esittänyt kuulemisen yhteydessä asiassa selitystä, antaa Laukaan lupa- ja valvontalautakunta hänelle seuraavat määräykset ja asettaa niiden tehosteeksi juoksevan uhkasakon:

Päävelvoite 1: Kiinteistön piha-alueella varastorakennuksen vieressä ja asuinrakennuksen luoteispuolella kulkevan valtaojan varressa sekä ojan ja varastorakennuksen välissä sijaitsevat jätteeksi katsottavat tavarat ja nesteet tulee siivota pois ja toimittaa asianmukaiseen vastaanottoipaikkaan. Tositteet jätteiden toimittamisesta tulee toimittaa ympäristönsuojeluun. Päävelvoitetta 1 on noudatettava 60 päivän sisällä tämän päätöksen tiedoksisaannista.

Päävelvoite 2: Kiinteistöllä muualla maastossa sijaitsevat jätteeksi katsottavat materiaalit ja käytöstä poistetut koneet tulee siivota pois ympäristöstä ja toimittaa asianmukaiseen vastaanottoipaikkaan. Tositteet jätteiden toimittamiseen tulee toimittaa ympäristönsuojeluun. Päävelvoitetta 2 on noudatettava 1.6.2025 mennessä.

Perusteet:

Jätelain (646/2011) 5, 13, 72, 73, 75, 126 §:t

Velvoitettu on kerännyt ja varastoinut omistamalleen kiinteistölle käytöstä poistettua laitteistoja, koneita, tavaroita, kemikaaleja ja erilaista jätteeksi katsottavaa materiaalia, josta osa on jo osittain maahan hautautunut. Jätelain 5 §:n mukaan jätteellä tarkoitetaan ainetta tai esinettä, jonka sen haltija on poistanut tai aikoo poistaa käytöstä taikka on velvollinen poistamaan käytöstä. Laukaan ympäristönsuojelun näkemyksen mukaan suurin osa kiinteistöllä olevasta materiaalista on katsottava sen kunnon, käyttöhistorian ja säilytysajan nojalla jätteeksi. Jätteeksi ei katsota käyttökelpoisia maatalouskoneita. Jättemateriaalin määrä ja luonne käyvät ilmi oheismateriaalina olevista muistioista, niiden yksilöinti on suuren määrän takia mahdotonta.

Velvoitettu on jätelain 6 §:n kohdan 11) tarkoittama jätteen haltija. Jätteeksi katsottavaa tavaraa on kiinteistöllä niin paljon, että kiinteistö on katsottava jätelain 72 §:n tarkoittamalla tavalla paikoitellen roskaantuneeksi. Koska jätteeksi katsottava materiaali on kerätty kiinteistölle velvoitetun toimesta, on hän roskaajana jätelain 73 §:n nojalla velvollinen siivoamaan kiinteistön. Jätelain 126 §:n nojalla valvontaviranomainen voi kieltää sitä, joka rikkoo tätä lakia taikka sen nojalla annettua asetusta, jatkamasta tai toistamasta säännösten vastaista menettelyä tai määrätä asianomaisen täyttämään muulla tavoin velvollisuutensa ja määrätä tällä tavalla menetellyt palauttamaan ympäristö ennalleen tai poistamaan rikkomuksesta aiheutunut haitta.

Pihapiirissä olevien jätteen poistamiselle on asetettu lyhyempi määräaika, koska niissä on mukana nestemäisiä vaarallisia kemikaaleja sekä SER-jätettä mm. kylmälaitteita.

Uhkasakon asettaminen

Lupa- ja valvontalautakunta asettaa päävelvoitteiden noudattamisen tehosteeksi juoksevan uhkasakon, jonka kiinteän peruserän suuruus on 500 euroa päävelvoitetta kohden. Mikäli päävelvoitteita ei ole noudatettu määräaikaan mennessä, määrätään uhkasakon lisäerinä jokaiselta määräajan jälkeen alkavalta lisäkuukaudelta 500 euroa noudattamatonta päävelvoitetta kohden.

Lisävelvoitteen noudattamisen tehosteeksi asetetaan kiinteä uhkasakko, joka on määrältään 500 euroa.

Perusteet uhkasakolle

Jätelaki (646/2011) 129 §

Valvontaviranomaisen on tehostettava, jollei se ole ilmeisen tarpeetonta, tämän lain nojalla antamaansa kieltoa tai määräystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella tai toiminta keskeytetään tai kielletään.

Uhkasakkolaki (1113/1990) 1, 6-9, 10, 18, 19, 22-24 §:t

Velvoitettua on kuultu kehotusten laiminlyönnistä ja varattu tilaisuus selityksen antamiseen asiassa. Selitystä ei ole annettu.

Velvoitetulla on oikeudellinen ja tosiasiallinen mahdollisuus noudattaa päävelvoitteita. Uhkasakon suuruutta harkittaessa on otettu huomioon edelleen päävelvoitteiden laatu ja laajuus, velvoitetun maksukyky ja muut asiaan vaikuttavat seikat.

Mikäli velvoitteita ei ole noudatettu, voi lupa- ja valvontalautakunta tuomita uhkasakkolain 10 §:n mukaisesti uhkasakot maksettavaksi. Mikäli velvoitteet on määräaikaan mennessä toteutettu, raukeaa uhkasakkomenettelyä.

Kiinteistön omistaja velvoitetaan ilmoittamaan mahdolliselle uudelle kiinteistönomistajalle kiinteistöön liittyvästä hallintopakkotilanteesta. Lisäksi kiinteistön omistajan on ilmoitettava lupa- ja valvontalautakunnalle, mikäli kiinteistön omistaja vaihtuu.

Ympäristönsuojeluviranomainen ilmoittaa Maanmittauslaitokselle uhkasakkolain 19 §:n mukaisesti kiinteistöä koskevasta velvoitteesta ja sen tehosteeksi asetetusta uhasta merkinnän tekemiseksi kiinnityksistä pidettävään rekisteriin.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen voi hakea muutosta Hämeenlinnan hallinto-oikeudelta. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

Päätöksen tiedoksi

Saantitodistuksella velvoitetulle

Tiedoksi

Keski-Suomen ELY-keskus

Laukaan ympäristönsuojelusta käytiin kyseessä olevalla Laukaan Vehniällä sijaitsevalla tilalla 12.4. ja 17.5.2024. Tilalla on aikaisemmin harjoitettu lypsykarjatoimintaa. Kiinteistöllä oli havaittavissa, että lantalan vieressä olevan pienen varastorakennuksen viereen ja asuinrakennusten luoteispuolella virtaavan valtaojan läheisyyteen oli kasattu runsaasti jätteeksi katsottavaa tavaraa mm. kemikaalikanistereita ja metalliromua. Maaperä oli paikoitellen aistinvaraisesti arvioiden öljyllä nuhraantunut.

Lantalan vieressä itäpuolella olevan polttonestesäiliön vieressä maaperässä oli havaittavissa öljyllä likaantunutta maa-ainesta ja öljynhajua, säiliön valmistusvuodesta ei ollut tietoa, siinä ei ollut tyyppikilpeä. Säiliössä oli polttonestettä. Kiinteistöllä oli myös siellä täällä öljytynnyreitä, joissa oli öljyä.

Kiinteistön luoteis-/pohjoispuolella olevien rakennusten raunioiden ympäristössä oli useissa paikoissa runsaasti osittain maahan haudattua/hautaantunutta jätettä, kuten muoviva, kanistereita, maatalouslaitteita ym.

22.4.2024 annetun kehotuksen mukaan kiinteistön piha-alueella varastorakennuksen vieressä olevat sekä kiinteistöllä muualla maastossa sijaitsevat jätteeksi katsottavat materiaalit ja käytöstä poistetut koneet tuli toimittaa asianmukaiseen vastaanottoaikaan. Myös varastorakennuksen sekä öljysäiliön vieressä oleva nuhraantunut maaperä tuli kuoria pois ja toimittaa asianmukaiseen vastaanottoaikaan. Tositteet jätteiden ja maa-aineksen toimittamisesta tuli esittää ympäristönsuojeluun määräajan jälkeen suoritettavalla tarkastuksella.

Kehotuksen määräajan (15.5.2024) jälkeen suoritettulla tarkastuksella todettiin, että siistimistä ei ole kiinteistöllä tehty, eikä tositteita oltu ympäristönsuojeluun toimitettu. Veloitettua ei puhelimitse tavoitettu ennen tarkastusta, mutta tarkastuksen ajankohta oli kerrottu kehotuskirjeessä.

Kehotuksen laiminlyönnistä kuultiin veloitettua 23.5.2024 toimitetulla kirjeellä, hän ei ole toimitannut asiassa selvitystä. Kuulemiselle varatun määräajan (24.6.2024) jälkeen suoritettulla tarkastuksella todettiin, ettei kiinteistöllä ole edelleenkään tehty kehotuksessa edellytetyjä toimia. Veloitetulle toimitettiin tieto tarkastuksesta tekstiviestillä, ja hänet myös saatiin kiinni puhelimitse juuri ennen tarkastusta. Tarkastuksesta kirjoitettuun muistioon kirjattiin, että asia etenee ympäristönsuojeluviranomaisena toimivan Laukaan lupa- ja valvontalautakunnan käsiteltäväksi määräys- ja uhkasakkoasiana.

Esityslistan ohessa:

- Kehotus 22.4.2024 virtsasäiliön ja lantalan tyhjennyksestä ja kiinteistön siistimisestä
- Muistio 17.5.2024 tehdystä tarkastuksesta
- Valokuvat 17.5.2024 tarkastukselta
- Muistio 19.7.2024 suoritettua tarkastuksesta siistimiskehotukseen ja hallintopakkomenettelyyn liittyen
- Valokuvat 19.7.2024 tarkastukselta
- Kuuleminen 23.5.2024 siistimiskehotuksen laiminlyönnin ja mahdollisen uhkasakon asettamisen johdosta

Valmistelija

Ympäristönsuojelusihteri Päivi Pöyhönen, p. 0400 569 811